

DEUTSCH
MIT FREUDE

WALDEMAR
GRZEBIEŃ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka niemieckiego (III.2) dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Co dla ciebie jest małą ojczyzną? (Was bedeutet Heimat für dich?)

Klasa/czas trwania lekcji

III/45 minut

Cel ogólny

- Rozwijanie zasobu środków gramatycznych, leksykalnych, ortograficznych oraz fonetycznych.
- Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- opowiada o swojej małej ojczyźnie,
- stosuje w mowie i piśmie następujące słowa i wyrażenia: sich wohl fühlen, empfinden als, die Hektik, dazugehören, der Rest meines Lebens, nicht ortsgebunden sondern menschengebunden, aufwachsen, die Geborgenheit – sich geborgen fühlen, sich eine Zeitlang aufhalten, sich an einem Ort aufbauen können, der Rückzug zur Kindheit, sich ablösen, auf sich gestellt sein, die Verantwortung übernehmen, die Heimweh empfinden, vollziehen,
- współpracuje w grupie i przyjmuje odpowiedzialność za wykonanie zadania.

Metody/techniki/formy pracy

- praca indywidualna,
- praca grupowa,
- mapy myśli,
- wyspy zrozumienia (Verstehensinseln),
- ranking trójkątny.

Środki dydaktyczne

- film „Was bedeutet Heimat für dich/Sie?“ ze strony: <https://www.youtube.com/watch?v=H48OOSaLTGA>,
- tablica kredowa,
- laptop i rzutnik multimedialny,
- kartki papieru i nożyczki.

Opis przebiegu lekcji

- Nauczyciel podaje cele lekcji.
- Wprowadzenie: Nauczyciel pyta uczniów, co dla nich oznacza słowo „Heimat”.
- Uczniowie podchodzą do tablicy i zapisują swoje propozycje, starając się, by powstała mapa myśli.

- Uczniowie oglądają film po raz pierwszy i notują wypowiedzi jego bohaterów.
- Uczniowie podają sobie swoje notatki zgodnie z ruchem wskazówek zegara i czytają zapiski kolegi.
- Uczniowie nanoszą na kartkę kolegi, to co sami zrozumieli.
- Uczniowie oglądają film po raz drugi i notują wypowiedzi, które zrozumieli.
- Uczniowie tworzą grupy, analizują swoje notatki i ujednolicają je.
- Poszczególne grupy prezentują wyniki swojej pracy.
- Nauczyciel wyświetla na ekranie rzutnika przygotowane wcześniej określenia słowa „Heimat”.
- Uczniowie sprawdzają swoje notatki i uzupełniają ewentualnie brakujące określenia.
- Uczniowie tworzą nowe grupy, tną kartki papieru na mniejsze części i zapisują na nich określenia słowa „Heimat”.
- Uczniowie układają „ranking trójkątny”. Jeden uczeń podnosi pierwszą karteczkę i kładzie ją na ławce. Drugi uczeń bierze drugą karteczkę i kładzie nad pierwszą, obok niej lub pod nią. Podobnie robią kolejni uczniowie, aż wszystkie karteczki zostaną wykorzystane. Powstanie w ten sposób trójkąt. Na jego górze będzie znajdowało się określenie, które wszyscy lub większość członków grupy uzna na najbardziej do nich przemawiające. Coraz niżej będą znajdować się określenia, które będą dla członków grupy coraz mniej ważne.
- Poszczególne grupy prezentują wyniki swojej pracy.
- Nauczyciel pyta, co dla uczniów oznacza słowo „Heimat”. Uczniowie formułują odpowiedzi korzystając z określeń znajdujących się w „rankingu trójkątnym”.
- Zadanie domowe: Uczniowie mają przeprowadzić ankietę wśród członków swojej rodziny oraz znajomych i zaprezentować ją podczas następnej lekcji.

Komentarz metodyczny:

Treści lekcji zostały wzbogacone o zagadnienia wykraczające poza podstawę programową.

Ranking trójkątny to przykład metody uczenia się, a nie nauczania. Uczeń zdobywa wiedzę poprzez działanie, jest cały czas aktywny. Metoda ta służy hierarchizacji elementów. Uczniowie pracując w grupie zmuszeni są do współpracy, negocjacji i wypracowania wspólnego stanowiska.

Jeśli w klasie znajdują się uczniowie mający problem z poruszaniem się, nauczycieli powinien odpowiednio dostosować przestrzeń klasową, aby i oni mogli brać udział we wszystkich ćwiczeniach i nie odczuwali dyskomfortu.

W trakcie lekcji uczniowie rozwijają między innymi kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, w zakresie wielojęzyczności oraz kompetencje osobiste i społeczne.

Po zakończeniu zajęć nauczyciel powinien postawić sobie następujące pytania: 1) Czy zrealizowałem cele lekcji?, 2) Czy zastosowane metody i formy pracy były adekwatne do założonych celów i uwzględniały uczniów z SPE?, 3) Czy atmosfera na zajęciach sprzyjała uczeniu się? 4) Czy uczniowie z SPE dobrze czuli się na lekcji i pracowali aktywnie?

Wykonanie zadania domowego też wymagać będzie od uczniów działania. Jeśli będą mieli taką możliwość, mogą ankietę przeprowadzić wśród niemieckojęzycznych turystów. Wtedy możliwe będzie nagranie krótkiego filmiku. Taka praca będzie na pewno atrakcyjna dla uczniów.

Sposób sprawdzania oraz oceniania wiedzy i umiejętności ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz oceniania jego osiągnięć edukacyjnych należy dostosować do jego możliwości percepcyjnych.

Nauczyciel może też zastosować takie elementy oceniania kształtującego jak samoocena czy ocena koleżeńska.